

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Bud pénzügyminiszter nagyfontosságú bejelentései a nemzetgyűlésen.

Jövő héten megvalósul a 22 millió aranykoronás mezőgazdasági hitel — Mi az igazság az állami feleslegek dolgában? — Az üres tisztviselőállásokat nem töltik be — Az adózás reformja

Budapest, máj. 7. A nemzetgyűlés mai ülésének elején Szilágyi Lajos felolvasta a demokratikus szövetség deklarációját, mellyel a passzivitás bukását kívánták szépitni. Beszéde végén ezeket mondotta:

— Az a tiszteletteljes kéresem van a miniszterelnök urhoz, méltóztatásuk a javaslatot visszavonni, méltóztatásuk a parlamentjébe utjait keresni és tessék a titkosság kérdésében az ellenzéki pártok felé közeledő lépést tenni. — Lehetségesnek tartom, hogy a pártközi konferenciára megállapodják egy új választójogi javaslatban.

Bethlen miniszterelnök válasza.

Bethlen István gróf miniszterelnök: A választójogi bizottságban az indítványok egész sorozatát fogadtuk el, amelyeket éppen Szilágyi Lajos nyújtott be. Nem értem és illogikusnak tartom, hogy Szilágyi fel fogása szerint ezt a választójogi javaslatot neme lehet tárgyalni, azt a választójogi javaslatot, amely sok-kaj több garanciát nyújt minden tekintetben, mint az 1922. évben letárgyalt választójogi javaslat.

Mi nem vagyunk alkotmányozó nemzetgyűlés. Ha ej méltóztatik olvasni az 1920. évi I. tc. indoklását, akkor ez minden kétségen felüli lesz. Ha a képviselő nr négy esztendő alatt abban a felfogásban él — hogy ő alkotmányozó nemzetgyűlés tagja, akkor merőben tévedett. Az alkotmányos élet visszaállítása az egyik célja ennek a javaslatnak, a melyet benyújtottunk, ezért kérem — méltóztatásnak azt letárgyalni.

A Nemzeti Bank 2 és fél millió feleslege.

Ezután Marschall Ferenc napirend előtti felszólalása következik. — aki gazdasági kérdésekkel foglalkozik. Elsősorban Smith jelentésével, melyben az áll, hogy a Nemzeti Banknak két és fél millió aranykorona fölöslege van. Szeretné ha a pénzügyminiszter megnyugtatná a magyar közönséget, hogy lehet az hogy a Nemzeti Banknak ilyen nagy fölöslege van ugyanakkor, amikor vég ső nyomonban tengődik a magyar kereskedelem és ipar?

— A nagyközönség úgy gondolkozik hogy nem lehet megengedni a milliárdokra menő pénzfőléleg gyűjtését a Nemzeti Bankban, akkor a amikor horribilis forgalmi adót hátszónrészesedést és egyebet kell fizetni. Egy másik kérdést is felvet, ez pedig azokra a hírekre vo-

natkozik, amelyek szerint a legközelebbi jövőben újabb 6000 tisztviselőt bocsátanak el.

A harmadik kérdés, amelyet szóvátesz, a mezőgazdasági hitel kérdése. Ha valaki egy vidéki vásárban vesz részt, láthatja, hogy a forgalom minimális. A kereskedő és az iparos azért nem csinál üzletet, — mert a gazdának nincs pénze. Soha ilyen nehéz tavasza a mezőgazdaságnak nem volt, mint az idén. A gazdának hitel kell. Kéri a pénzügyminisztert, nyilatkozzék arról, mit tervez a kormány a rövidlejáratú mezőgazdasági hitelekéről.

Bud miniszter felvilágosításai.

Bud pénzügyminiszter rögtön válaszol:

— Többször megadtam már a választ, — mondja, — hogy azok a bizonyos pénzkészletek, melyek a Nemzeti Banknál hevernek, mely eredetűek és mi a céljuk. Ezek a pénzkészletek ugy szerepelnek a közvelemény előtt, mintha az államnak felesleges pénze volna, amely gyümölcsötlenül hever. Ez készítette a fő biztos urat, hogy megmagyarázza a pénzkészletek eredetét. — A főbiztos ur 14 millió olyan pénzről is beszél, erre kölcsönkönyvtár terhel. — Nem szabad elfelejtenünk hogy az inflációs korszakból minden forgótöke nélkül mentünk át a mai korszakba. Forgótökére pedig szüksége van az államháztartásnak, különben az államháztartás rendfentartása sem lehetséges. Arról lehetne beszélni, hogy a népszövetségi kölcsön fel nem használ része a magyar gazdasági élet rendelkezésére bocsátassék.

A második kérdés a takarékoság szempontja után, hogy az adórendszerünk megoldása milyen. Mer kell szüntetni a házhátszónrészesedést a mi a bérek folytonos emelkedésével mindinkább elviselhetetlenné válik. Megfelelő viszonylatba kell hozni az adórendszert az ország gazdasági erejével, mert sehol a világon nem olyan igazságtalan az adórendszer, mint nálunk. Ami a forgalmi adót illeti, erre vonatkozólag már több ízben tettem kijelentéseket és csak megismételhetném azokat, — amiket mindig nem terjesztettek elő megfelelő javaslatokat.

Nincsenek feleslegek!

A Devizaközpont fölszámolása után maradt összegek nem feleslegek. Az államnak a Nemzeti Bank

nál 110 millió aranykorona adóssága van. Igen nagy érdek ennek a letörlesztése és erre minden pénzforrást fel kell használni. Az állami pénzt a Nemzeti Bank kezeli; ez havonta 4-5 milliárdot tesz ki, de ezt sem lehet feleslegesnek tekinteni. Ha ezt felhasználjuk, a következő pénzügyi hónap ellátása kerül veszélybe. Remélhető, hogy a Népszövetség nem fog elzárkózni az elől, hogy a népszövetségi kölcsönből fennmaradó feleslegek a magyar gazdasági élet javára felhasználhatók legyenek.

Az üres állásokat ne töltösk be!

Ezek után rátér a tisztviselőkérdésre. Ebben a kérdésben is nagyon különböző híresztelések jelentek meg. Egyszer már véglegesen meg kell állapítani azt a létszámot, amelyre szükség van. Magától értetődik, hogy a felesleget nem lehet

Huszonkét millió aranykorona lesz a földhitel.

Bud János pénzügyminiszter ezután áttér a földhitel kérdésre. A földhitel kérdése a jövő héttől kezdődőleg megoldottnak tekinthető. (Éljenezés és taps.)

Ismerteti ezután nagyjában az alapelveket. Közli, hogy erre a célra határozott pénzügyi — körülbelül 22 millió aranykorona — fog rendelkezésre állani. Ebben az akcióban részt vehetnek mindazok a pénzintézetek, amelyek teljes garanciát tudnak nyújtani. Olyan jelzálogkölcsönt kell megteremteni, mely előtt a külföldi piac megnyílik.

Kormánybiztost neveznek ki a mezőgazdasági hitel lebonyolítására

Bud János: Azt hiszem, hogy ezt inkább igénybe fogják venni, mert csak 18 százalékos, mint a 40 százalékos uszorkölcsönt. Minthogy rendkívül fontos az a kérdés, ki kapjon mezőgazdasági hitelt, ellenőrzést kell gyakorolni. Az ellenőrzés gyakorlására kormánybiztost kívánok kinevezetni, akinek feladatává tétetik az altruista intézetek ellenőrzése a mezőgazdasági hitel utalványozása szempontjából.

Baross János válaszol Hoyos grófnak.

Ezután Baross János válaszol az ismeretes római incidensből kifolyólag Hoyos grófnak. Izgalmas jelenetek váltakoztak e közben. Baross elmondja Rómában tartott beszédét, melyben a trianoni béke igazságtalanságairól beszélt. Élesen támadja Hayos grófot és a nagy zajban azt kiáltja felé, hogy tűnjön el helyéről. A fajvédők és a demokratikus szö-

máról-holnapra kitenni az élet szelvéseinek, a leghelyesebb megoldás az, hogy az üres állásokat lehetőleg ne töltsük be. Azt hiszem, hogy sikerül a szociális szempontokat összeegyeztetni az állam pénzügyi szempontjaival. A szükséges létszámot meg kell állapítani és egyszerűsíteni kell az ügyvitelt az egész vonalon. (Zajos helyeslés. Felkiáltások: Meg kell csinálni!)

A statusrendezés kérdésében is rendet kell teremnünk. Tul kell mennünk már a forradalmi időknek a mentalitásán és meg kell abban nyugodnia mindenkinek, hogy státuszrendezés legyen.

Lehetatlenség, hogy mindenki azt követelje, hogy ebben a rendezésben magasabb fokra kerüljön. Ha van a mai rendszernek fogyatékos-sága, akkor az a magasabb fizetési fokozatok túltengése. (Élénk helyeslés.)

A jelzálogkölcsönök lejáratára nem husz év, hanem huszonöt év lesz. — (Taps és helyeslés a jobboldalon.)

Ez a maximumális idő, ameddig elmehetünk, mert ha tovább próbáltunk volna menni, veszélyeztetettük volna a jelzálogleveleknek külföldön való elhelyezését. A kamat 6-8 százalék lesz. (Taps.)

A mezőgazdasági hiteltől 82 százaléka fog az egyes érdekelteknek kiutalványoztatni. A mezőgazdasági hitel egy részét a kisbirtok számára is hozzáférhetővé kívánom tenni.

vetség tagjai állandóan zajonganak, úgy, hogy az elnök többeket rendbent utasít.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Franciaország gyarmati háború kezdett Marokkóban.

Páris, május 7. Marokkó északi határvidékén megkezdődtek a hadműveletek, amelyeknek során a rif-kabílok erőteljes katonai szerveztségükkel tették tanúságot.

Lyautey marsall csapatai igen nehéz feladat előtt állanak.

A francia kormány elhatározta, hogy azonnal életbelépteti a szükséges rendszabályokat, amelyek a hadműveletekhez elengedhetetlenül szükségesek.

Az ellenség lörmvemulása Franciaországot nem kellett különösebb komorizáció hatást.

Mindezek az okok arra indították Lyautey marsallt, hogy a benschőlől lakosságból álló katonaságot és az idegen légiót azonnal mozgósítsa.

A békeszerződést kényszerhelyzetben írták alá, de megváltoztatására csak békés úton gondolhatunk.

Bethlen miniszterelnök válasza az egységes pártterkeztetésen a békerevizió interpellációra. — Az élénk szabott feltételeket sohasem ismertük el méltányosaknak.

Budapest, máj. 7. A keresztény kisgazda földműves polgári párt ma este Almássy László elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről megjelentek Bethlen István gróf miniszterelnök, Vass József, Csáky Károly és Bud János miniszterek.

Almássy László bemutatta a bolgár követ köszönő levelét, amelyet a szófiai bombardozással kapcsolatban az egységes párt részvétlétáratára válaszképpen küldött.

Ezután Ceontos Imre számolt be arról hogy Karcag város díszpolgárává választotta Bethlen István miniszterelnököt és egyuttal elhatározta, hogy a díszpolgári oklevélnek május 17-iki átadására számosan leutaznak Karcagra.

Majd Karaffiáth Jenő szólal fel a békeszerződések revíziójának kérdésében.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában mindenekelőtt kiemelte hogy a trianoni békeszerződés igazságtalan és méltánytalan intézkedésnek másokkal való pótlása minden magyar embernek ösztöne igyekezete. Amikor mi ezt a szerződést aláírtuk, kényszerhelyzetben voltunk és az élénk szabott feltételeket soha méltányosnak el nem is-

mertük, ha azonban a békeszerződések megváltoztatásáról van szó, a kérdésnek csakis békés megoldására gondolhatunk, amihez azonban szükséges, hogy az előfeltételek az európai politikai helyzetbe nadva legyenek. Természetes, hogyha a békés megoldásnak az ajtaja előttünk bezárul, úgy ez a helyzet csak azok malmára hajtana a vizet, akik az előbb említett felfogással szemben a régi imperialisztikus ideológia hatása alatt állanak. Szigorúan el kell választani a belső érzelmek által sugallt óhajokat attól amit az általános politikai helyzet figyelembe vétele mellett diplomáciailag lehetőknek ítélünk. Ez az egész kérdés tulajdonképpen bizalmi kérdés és legyen meggyőződve a párt arról, hogy ezen lehetőségeket a magyar kormány is figyelemmel kíséri.

Bethlen István gróf a engyel szerződés ügyére vonatkozólag megállapítja, hogy a szerződés felborulása nemcsak nekünk, hanem a francia kormánynak is nagy nehézségeket okozott, minden esetre a kereskedelemügyi miniszter meg fogja tenni a szükséges lépéseket. Ugyaníly módon tárgyalják le a Csehszlovákia és Ausztria felé irányuló borexport kérdését is.

A Romániában uralkodó korrupció fenyegeti Erdélyt is.

Egy magyar képviselő bírálta a bukaresti kamarában.

Bukarest május 7. A kamara a közigazgatási reformjavaslatot tárgyalta. Tripón erdélyi képviselő Erdély szempontjából tárgyalta a javaslatot. Párhuzamot vont az autonóm irányzat felé törekvő régi magyar közigazgatás és a tárgyalás alatt álló javaslat között, amely igen nagy szerepet juttatott a miniszteri kinevezésnek. A bizottságok és tanácsok hatáskörét a javaslat minimumra redukálja. Mindenütt a prefektus lesz a mindenható, akit a belügymi-

niszter nevez ki és bocsát el tetszése szerint, sőt a polgármestert is előzetes fegyelmi nélkül a tanács kényszerűen bocsáthatja el. Különösen behatóan ismertette a javaslatnak azokat az intézkedéseit, amelyek a kisebbségek szempontjából sérelmesek. A Romániában uralkodó romlott bürokrácia fenyegeti most a csatolt területeket is. Utána Laszko Demeter nemzeti párti képviselő bírálta a javaslatot.

György szerb herceget a király orvosi felügyelet alá helyezte.

London, máj. 7. A Daily Express foglalkozik azzal a hírrel, hogy György herceget a király orvosi felügyelet alá helyezte. A herceg írja a lap — rendkívül izága természetű, teljesen figyelmen kívül hagyja a társadalmi szabályokat. — Már 1909-ben lemondott a trónörökös jogáról és már akkoriban megírták, hogy nem egészen beszámítható. Később száműzték az országból, ami állítólag az egyik kormánykijárat titokzatos halálával állították egy belgrádi mulatóból, mert lőtt összefüggésben. Egy ízben kizárták egy belgrádi mulatóból mert György felugrott a színpadra és onnan pezsgős üvegekkel bombázta a karzatot.

A herceg ezzel szemben azt állítja, hogy ő a mostani rezsim mártírjainak az áldozata.

A földművelők országos gyűlése.

Budapest, máj. 7. A földművelők országos gyűlésén a buzahasonberek megváltoztatása és az adóterhek mérséklését kérték. A gazdaközönység 35 százalékát a bérlők teszik, akik ma már adóterheiket sem bírták megfizetni. A minisztertanácsnak azt a határozatát, amely szerint 50-holdig terjedő bérleteknél aranyvalutában lehet fizetni a bért, ki kell terjeszteni az összes bérlekre.

Az egyik nagyhatalom akciót indított balkáni bolsevistaellenes front teremtésére.

„Bulgáriában még nem történt meg minden.” — A bolgár külügyminiszter diplomáciai útja Közép- és Nyugat-Európában.

Belgrád, máj. 7. Kalfov bolgár külügyminiszter ma reggel Laibach felé indult. Kalfov Róma felé veszi útját és nem Páris felé mint eredetileg tervezte. — Politikai körökben Kalfov utazását úgy magyarázzák, hogy az egyik nagyhatalom közbelépésére tényleg szó van a Balkánon bolsevista ellenes front létesítéséről. A belgrádi lapok Kalfovot meglehetősen hidegen fogadták. Megemlítik, hogy Szófia ismét olyan támadásra készül, mint amilyent 1923-ban és 1915-ben vitt véghez.

Belgrád, máj. 7. Kalfov bolgár külügyminiszter látogatása egész váratlanul érte az itteni politikai köröket. A lapok kiemelik, hogy ez a látogatás éppen a kisantant konferencia előkészítésének utolsó napjában történt. Kalfov külügyminiszter az újságírók előtt kijelentette, hogy Belgrádba való utazása egyszerű udvariassági tény. Kalfov a délelőtt folyamán Vakarelszki követtel a külügyminisztériumba ment, ahol Ninesicsel több mint egy óra hosszat

tartó megbeszélést folytatott. A Külügyminisztériumból való távozásakor Kalfov a következő nyilatkozatot tette:

A bolgár kormány engem delegált, hogy utazzam nyugatra és hogy lépjek érintkezésbe az európai államokkal a bulgária helyzet ismertetése céljából. A kommunista veszedelem nem üres dogma, hanem eleven valóság. Az ellen fel kell készülni. A bolgár kormánynak biztos tudomása van arról, hogy Bulgáriában még nem történt meg minden, sőt újabb események következhetnek. Ezére a bolgár kormány felkészül egész erejével, hogy lehetlenné tegye a kommunisták terveit. A bolgár kormány még egyedül a szomszéd és a távolabbi európai nemzetek morális segítségét várja.

Arra a kérdésre, hogy mikor utazik tovább, Kalfov azt felelte, hogy valószínűleg reggel és pedig először Párisba, majd Londonba és Rómába.

A jelzálogkölesön kibocsátási árfolyama a népszövetségi kölcsönének megfelelő lesz.

Kamat 8 százalék a névérték után — Budapest pénzügyminiszter tájékoztató nyilatkozata a kölcsönről

Budapest, május 7. Egyes esti lapokban a pénzügyminiszter részéről a földhitellel kapcsolatban nyilatkozat jelent meg. Illetékes helyen megállapítják, hogy a pénzügyminiszter ezt a nyilatkozatot nem tette meg. Bud János pénzügyminiszter a MTI munkatársa előtt a következőképpen foglalta össze azt, amit ezzel a kérdéssel kapcsolatban nemze gyűlési beszédjében elmondott.

Kiindulási pontul a népszövetségi kölcsön londoni árfolyama, amely 93-nak felel meg. Ezenálsba kell helyezni azt a százalékos összeget, amely mellett annak idején a zálogleveleknek külföldön való elhelyezése előreláthatólag lehetővé válik. Ezen aivül közlöm azt, hogy 4 százalékot kellett számításba venni anyagi biztosítéki fedezetül arra az esetre, ha árfolyamvesztés volna a külföldi elhelyezésnél, továbbá két százalék volna az itteni költségekre előirányozva. Mindezeket számításba véve a kölcsönvevő 82 százalékhoz jut hozzá.

A kamathatár illetőleg rámutattam arra, hogy a névérték 8 százaléka lesz a kamat, ami a kölcsönvevő részéről átvett összeg után 10 százalékos terhet jelent. Ehez hozzá jön évi 1 százalék, ami a pénzügytereket illeti, kezelési költség címén

és amortizáció, úgy, hogy a félévi annuitás előreláthatólag a névérték 5 százaléka körül fog mozogni. Ez a kölcsönvevőre nézve a tényleg átvett összeg után évi 13 százalék körüli kamatot s törlesztési terhet fog jelenteni. Biztosítéku a fedezetül visszatartott összegből annyi fog csak visszatartatni, amennyi az esetleges árfolyam veszteségek fedezésére szükséges, a többi az esetleges kamaokkal együtt a kölcsönvevő fogja megilletni.

Nem semmisítik meg a Hindenburg megválasztását.

Berlin, május 7. A szociálisták óvást emeltek Hindenburg megválasztása ellen. A választási bíróság meg vizsgálja a szociálisták által panaszolt visszaéléseket és ha belizonyulnak az illető kerületekben megsemmisítik a választást és azokat a szervezeteket a végeredményből levontják. Ez azonban a helyzeten nem változtatna.

Az a hír, hogy az egész választást megsemmisítik, nem felel meg a valóságnak.

Hirdessen lapunkban!

Délután **5** órakor
jelenik meg a

TISZÁNTULI HIRLAP

Közl a hiva- talos érték- papir- és ter- ménytőzsdei zárdórfolyamokat	Debrecen egyetlen délutáni napilapja	Telefon könyv- nyomda 788, szerkesztőség és kiadóhivatal: 7-89. sz d m.

Előrendü kártyos
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1.
sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

**TAVASZI
KALAP**
AJÁNLÁSOK
MEGERKEZTEK
Herman és
Friedmann
PIAC 10

35 óras szónoklat után még tovább beszél.

Bécs május 7. A törvénybizottságban Witternick szocialista képviselő, aki eddig hat ülésen 35 órán át beszélt holnap folytatja beszédét. Ezzel leverte Höhl képviselő rekordját, aki 23 órán át szónokolt.

Nagy tüzriadalom Budapesten.

Budapest, május 7. Tegnap este a főváros egész területén nagy tüzriadalmat okozott a város minden részéből felvonuló tűzoltóság. Autókon, lovaskocsikon, gőzfecskendőkkel, toló létrákkal vágattak a tűzörségek a Városi Színházhoz.

A központi tűzörség a színházból veszélyeztetést kapott, ami vagy technikai hiba, vagy valami más okból származhatott.

A színházban folyt az előadás, miközben a tűzoltók felvonultak, de a nézőtér senkise tudott a városban támadt riadalomról.

Felmentéssel végződő büntető eljárás egy szavalat miatt.

Annak idején részletesen foglalkoztak a lapok Koller-Koos Rezső igazgatási bűnügyével, mely abból keletkezett, hogy 1920-ban Debrecenben elszavalta egy kabaré előadásán Gyóni Géza „Cézár én nem megyek”... című versét.

Az ügyet a debreceni törvényszék tárgyalta és Kollert felmentette. Az ügyész feltételezése folytán az ügy a táblához került, mely egy havi fogházra ítélte a szavalatért.

Végül fokon a Kuriához került az ügy. A tábla ítéletét a legfelső fórum megsemmisítette és Koller-Koos Rezsőt most már jogerősen felmentette az igazgatási vádjától.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiríthatja aszabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN

festékekben, PIAC-U. 10. Bikával szemben.

Garantált minőségű patkány és egérintő állandóan nagy raktár

Iroda felszerelések.

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Külföldi és belföldi levélpapírok minden színben és minőségben a legnagyobb választékban. Saját készítésű üzleti könyveink dus raktára. — A legújabb könyv és zenemű újdonságok állandóan raktáron. Bárhon megjelent könyvet a leggyorsabban szerezzük be.

„MÉLIUSZ”
könyvkereskedés
Ferenc József-ut 26.

Románia közömbösséget tanúsít a Habsburg-kérdésben.

Bukarest, május 7. Avarescu tábornok és Masghiloman napok óta tárgyalnak a vezetésük alatt álló pártok egyesüléséről.

A Lupta jelentése szerint a két párt vezetője megvitatta azt az eshetőséget is, hogy Magyarországon esetleg Habsburg uralkodó kerül trónra.

A pártvezérek kimondták, hogy

ennek megvalósítása nem érinti Románia érdekeit, így Románia a Habsburg kérdésben közömbösséget tanúsít.

Amennyiben a Lupta jelentése megfelel a valóságnak, ez a megállapodás annál nagyobb jelentőségű, mert mindenki Avarescuban látja a legközelebbi román kormány elnökét.

Két méteres jég Emőd községben.

Gleccszerű jégtömegek. — Szegeden is jégverés volt.

Szeged, május 7. A szegedi jégverés által okozott károk nagyrésze csak most kezd kibontakozni. Alsótanyán és Szatymazon a jég elverte a cseresznye és a meggy termését. Azonkívül a búzában is súlyos károkat okozott a jég.

Miskolc, május 7. A borsodmegyei Emőd községet ért óriási jégveréstől a helyszínen járt Zsóry alispán a következőket jelentette.

— A vihar és jég által okozott kár Emődön tényleg igen nagy, bár nem olyan, mint egyes lövárosi lapok azt közölték. A gleccszerű jégtömeg tizenhárom házat tett tönkres tíz nagyobb és igen sok kisebb állapot pusztított el. A házak tönkremenésével okozott kárt és a szerencsétlenséget csak fokozza, hogy az azokban lakó szegényebb sorsú lakosoknak az épületben maradt ruhái és élelmi-cikkei is elpusztultak.

— Az a kár, ami a vetésekben

történt, ma még megközelítőleg sem állapítható meg. Nagy területnek állnak még mindig víz alatt, ugyanis a mélyebben fekvő részektől lassan folyk le az összegyűlt ár. A kárt csak a víz lefolyása után lehet lesz megállapítani. Mindenesetre sok függ az ezutáni időjárástól, mely ha kedvezőre fordul, akkor a kárt nagy részben kiheverik a vetések.

Nem így áll azonban a helyzet a szőlőkben, melyeknek egy része teljesen tönkrement. Nagyobb területekről az ár még a humusz is elhordta. A kár általában a legnagyobb az ugynevezett kisárokdűlőben.

— Nagyobb területeken még látni a rendkívüli jégeső nyomait is. Ugyanis a lesodort jég egyes helyeken összegyűlt s összefagyott s ma is ott van néhol egy, sőt két méter magasságban is. Azonban ezek 1—2 nap alatt a beállott meleg folytán elolvadnak.

Dávid Ferenc rövidárkereskedő 30 százalékos kényszeregyezséget ajánlott fel.

A 143 hitelező nagy része elfogadta. — Rosszabbodik a kereskedők helyzete.

Dávid Ferenc Hatvan-utca 9. sz. alatti rőfös és norinbergi kereskedő a debreceni királyi törvényszéknél fizetés képtelenségét jelentett.

Beadványában előadta, hogy vagyona körülbelől 245 millió ezzel szemben 772 millió korona a tartozásainak összege, mellyel hitelezőjének adósa. Kérte, hogy a kényszeregyezséget eljárás indítsák meg ellene.

Ennek a fizetése képtelenségi esetnek a ma már épen nem ritka kereskedői bukások történetében az ad kölönös érdekességet, hogy az 1925. április 1-én megjelent azzal a rendelettel szemben, hogy az adósnak legalább 40 százalékot kell felajánlania, Dávid Ferenc csak 30 százalékos egyezséget ajánlott fel, egyben a törvényszékhez beadott kérvényéhez csatoltan igazolta, hogy hitelezőinek több mint a fele ezt a

30 százalékos ajánlatot már előzetesen elfogadta és arról írásbeli elismerést is adott.

A rendelet szerint ilyen esetben a kényszeregyezséget ajánlatot szabályszerűnek kell venni és az eljárást el kell rendelni.

A királyi törvényszék a kényszeregyezséget ajánlat tárgyalására június 15-ére tűzte ki a határnapot Szép László törvényszéki bíró e. e. vagyon felügyelővé dr. Picz János ügyvédet rendelte ki.

Dávid Ferenc beadványában azt hozta fel a fizetése képtelenség indokául, hogy az általános gazdasági válságon kívül tönkretételét az is előidézte, hogy súlyos műtétet kapcsolatos betegségben ment keresztül, több hónapig beteg volt, nagy család a van és nem kis szerepet játszottak a bukás előidézésében a ter és losztikatok is.

Molnár-Tóth, a halálraítélt tömeggyilkos éhségstrájkba kezdett.

Üvöltve imádkozik és jajgat, hogy nyomban hajtsák végre az ítéletet. — Gummesövön táplálják.

Molnár-Tóth József, a rákosszentmihályi tömeggyilkos a gyűjtőfogházban türelmetlenül várja, hogy mikor hirdetik ki előtte a Kuria jogerős halálos ítéletét. A gyilkos — aki könyörtelenül küldött más világra öt ártatlan embert, most, a mikor a saját életéről van szó, idegeskedik. Azt a hírt, hogy a Kuria jóváhagyta a reá kiszabott halálos ítéletet, még aznap megtudta és rögtön kihallgatásra jelentkezett a

gyűjtő fogház igazgatójánál, akit arra kért hogy ne kinezze őt ezzel a rémes bizonytalansággal, hanem, miután úgy is tudja, hogy nem kap kegyelmet, a kérése az, hogy hirdessék ki előtte rögtön az ítéletet és azt nyomban hajtsák is végre.

A gyilkos, akinek szempillája sem rezzen, amikor szerencsétlen áldozatait orvul meggyilkolta, most remegni kezdett életéért. A cellában ordító zajaiban tört ki, üvölt-

Öt évszázad óta

tart a kávé diadalutja a világ körül! Iyék fészta, hamisítatlan bakkvével, egészségét előmozdítja és szellemi frissességét fenntartja.

Meinl Gyula

Fiók: Piac-utca 59. sz.

ve imádkozott, siránkozott, — mire cellatársai csendre intették és amikor ez nem használta, jól elrakták. Vasárnap kihallgatásra jelentkezett a gyűjtő fogház igazgatójánál.

— Nem bírom ki — mondotta — ezt a rettenetes állapotot. Tudom, hogy meg kell halnom és épp ezért szeretnék már tulesni ezen a rettenetes dolgon.

Amint látta, hogy az ügyet sürgetni nem lehet, elhatározta, hogy majd maga sürgeti ki a maga módja szerint a halálos ítélet végrehajtását. Hétfőn reggel, amikor beadták neki a reggelit, majd délben az ebédet, hozzá sem nyúlt az edényhez. Ez akkor még föl sem tűnt, mert az éhes cellatársak örömmel fogyasztották el a gazdátlan ennivalót.

Még másnap sem tűnt fel, hogy Molnár Tóth nem evett. — Kedden azonban a cella szobaparasznoka jelentette az esete az őrnök, aki hivatalos uton az igazgatóság tudomására hozta, hogy Molnár Tóth éhségstrájkba fogott. Igyekeztek rábeszélni, hogy hagyja abba ezt a haszontalan kísérletet, de Molnár Tóth nem hallgatott senkire s most már harmadnapja, hogy nem evett egy falatot sem. Ez az igazgatóság intézkedésére a gyűjtőfogház orvosa tegnap óta mesterséges módon táplálja a halálra ítélt embert, aki ilyenképpen mag sem kerülheti ki a földi igazságszolgáltatás sújtó karját.

Tea Schioppa vancius tiszteltetére.

Budapest, május 7. Bárciházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár és felesége tegnap délután Schioppa Lőrinc pápai nuncius tiszteltetére teát adtak, melyen megjelentek József főherceg, Augustus főhercegasszony, Sztivovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke és felesége, valamint a budapesti diplomáciai kar és a társadalmi élet számos előkelősége.

A kisanant konferenciáján a magyar költségvetést tárgyalják.

A magyar közvélemény visszatartásitja ezt a hatalmi hőbortot.

A magyar költségvetést és a leszerelést tárgyalják a kisanant konferencián. Súlyos tapasztalatosság Magyarországgal és a nagy hatalmakkal szemben a kisanant államainak ez az eljárása. A kisanantnak nincs joga Magyarország belső kérdéseinek megvitatására, Benesek hatalmi hőbortját egységesen miassíja vissza a magyar közvélemény.

Gyermekköcsikat

állandóan jutányos árban raktáron tartunk
JANCsó KÁLMÁN asztalosmester
Simonyi-ut, Bárczi-utca 3. szám

Sírköveket, kriptákat adnak el a debreceni temetőkből.

Aktív anyagi okok miatt eladják elhalt hozzátartozóik sírköveit. — Különös esetek. — Új sírkövet alig vesznek.

Az idők változásával változik az emberek felfogása, sőt egyeseknél még a kegyelet érzése is. Legalábbis ezt a feltevésünket igyekszik igazolni az adás-vételnek egy eddig nem ismert új neme, mely mindjobban terjed Debreczenben és környékén. Manapság már a legszentebb kegyelet tárgyát, mint a sirhanton álló sírkövet vagy kriptát is éppugy áruba bocsájtják, mint bármely más portékát.

A kereskedés eme újabb neméről a „Debreczen” munkatársa az alábbi nagyon érdekes és jellemző eseteket jelentette:

F. debreceni lakos valamikor jó módú kocsmáros volt. Megnősült, jól nősült és boldogságban élt. Még felesége életében — gondolván halálukra — a Vár-d-utcai temetőben egy szép családi sírboltot építtettek. Néhány évvel ezelőtt F.-nek felesége meghalt s díszesen eltemették — a közkeresetből épített családi sírboltba. Kezéssel a temetés után F. a sírkőre kivésette felesége nevét...

Teljesült az idő. Megváltozott sok minden. Az özvegy kocsmáros elszegényedett s sok mindenétől megvált, sőt egy szép napon az előjáróság mezőrendőri ügyosztályának engedélyével eladta egyik debreceni sírkőrákrának felesége sírkövet, sőt családi sírboltjukat is áruba bocsájtotta s most az új tulajdonosnak jogában áll a koporsót kitenni a kriptából.

A másik eset még érdekesebb: I. Orosz István debreceni gazdálkodó 1910-ben meghalt. Fia ifj. Orosz István Jókai-utcai gazdálkodó apjának emlékére a sirt szép fekete márványkövel jelölte meg a Péterfia-utcai temetőben. Később ifj. Orosz is meghalt s a hátramaradt vagyonból az örökösök ifj. Orosz István sírját is szép márvány sírkövel jelölték meg. Ifj. Orosz özvegy felesége nemrégiben férjhez ment egy K. nevű tisztviselőhöz. Hogy mi okból, nem tudni, egy szép napon ifj. Orosz István özvegye a jelenlegi K.-né, — hádványban azt kérte az előjáróságtól, hogy engedélyezze a két Orosz sírjának áthelyezését. — Természetesen az engedélyt az előjáróság a sírok áthelyezéséhez megadta, sőt az engedélyt K.-nének írásban ki is kézbesítette. K.-né azonban a sírokat otthagya a Péterfia-utcai temetőben csak egykori férjének ifj. Orosz Istvánnak és id. Orosz Istvánnak sírköveit adta el.

Napokkal ezelőtt ifj. Orosz István egyik rokona kint járt a temetőben s meglepetéssel állapította meg hogy Oroszok sírjai mellett hiányoznak a szép és értékes sírkövek.

Azonan kérdőre vonta az illető K.-né, aki erre a mezőrendőri kapitányság irását mutatta fel. Természetesen nagy harag és vita keletkezett ebből a két család között s belátván a kegyeletisértést K.-né, azonnal hozakodott 30 millióért két sírkövet id. Orosznak és ifj. Orosznak sírjához. Ezzel a sírkövekkel azonban, melyek még a múlt héten a teherpályaudvaron álltak a rokonok nem voltak megelégedve s mint hírlék, a sírkövek eladása miatt perrel fenyegettek meg K.-né.

Egy harmadik esetet is felemlíthetünk. A napokban egyik debreceni sírkő nagy kereskedő Piac-utcai üzlete előtt megjelent egy vidéki szekér, a melyről egy balmazújvárosi magyar szállt le. Aztán bement az illető a sírkő kereskedő üzletében azzal, hogy a szekéren egy sírkő van, mely a nagypapjé volt, amelyiket eladna.

A sírkőráktár tulajdonosa megmagyarázta a balmazújvárosi atyának, hogy a sírkövet meg nem ve-

heti.

Erra az illető elfofozott. Másnap aztán újra megjelent az üzletben, — mondván:

— Látják, nem vették meg maguk a sírkőt így máshova mentem, ahol négy milliót adtak érte...

Kérem tartóztasson le vizsgálóbíró ur, mert nyolcvan milliót sikkasztottam.

Bartók Dénes komádi jegyző önként jelentkezett a debreceni vizsgálóbírósnál és azzal vádolta magát, hogy nyolcvan millió hivatalos pénzt elsikkasztott.

Szerdán délután körülbelül 12 óra lehetett, amikor egy középtemű s ugyancsak középtemű férfi megjelent a debreceni vizsgálóbírósnál. Ott idegesen belépett Preinszberger Jenő dr. táblabíró vizsgálóbíró szobájába s sápadt arccal a következőképpen jelentkezett:

— *Vizsgálóbíró ur, én Bartók Dénes közigazgatási jegyző vagyok Komádiból. Kérem tartóztasson le, mert körülbelül 80 millió koronányi hivatalos pénzt elsikkasztottam.*

A különben egészen jól öltözött fiatal ember beszéde kissé frappáns volt a vizsgálóbíró, aki most már a sikkasztás közlebbi részletei felől kérdezte ki. A megtévedt közigazgatási jegyző aztán egészen megtörtén előadta, hogy még nem is olyan régen dolgozik a komádi községházán

A jellemző esetek után felkerestem az egyik debreceni sírkő kereskedőt, akitől érdeklődtem a fenti esetek felől. A kereskedő megerősítette a fenti három esetet, azzal kiegészítve, hogy ő már tudja, ismeri azokat s meg is jegyezte, hogy mióta a jellemző esetek előfordultak, a neki 16 millióba került sírkövek közül melyeknek árához még a város egyik illetékét ha hozzá számítja, 22 milliónál olcsóbban nem számíthatja. — a konkurrencia miatt, egyetlen egyet sem tudott eladni. (m. j.)

ahova nem rég közigazgatási jegyzőnek választották meg. Mint ilyen, ő kezelte a forgalmi adóbélyegeket s a marha járulatokat. A forgalmi adó bélyegekből és a marha-levelekből befolyt közel 80 millió koronányi hivatalos pénzt elsikkasztotta...

Az idő előrehaladottságára tekintettel dr. Preinszberger Jenő vizsgálóbíró Bartók Dénest részletesen ki nem hallgathatta, hanem leutalta az ügyészségi fogházba és őrizetbe vételét elrendelte, minthogy Komádiban lakik a közigazgatási jegyző. Már pedig Komádi a román határhoz igen közel fekszik s így szökéséről tartani lehet. — A vizsgálóbíró a közeli napokban fogja tüzetesen kihallgatni Bartók Dénest s ekkor tisztázzák a 80 millió elsikkasztásának minden körülményeit.

Selyempapírba és fagyapóba csomagolják a Déri muzeum kincseit.

Bécsi levél a csomagolás munkájáról. — Két elveszettnek hitt tárgy előkerült. — Zoltai és dr. Ecsedy veszik át a gyűjteményt.

Bécs, 1925. május 5. (Saját tudósítónktól.) Miután az osztrák Denkmalmamt még április hó elején megadta az engedélyt a Déri-muzeum anyagának kivételére 260 millió kiviteli illeték befizetése ellenében, esedékessé vált a gyűjtemény anyagának becsomagolása. E felelősségteljes és alapos szakértelmet kívánó munka vezetésére a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium Csáky Károlyt, a budapesti iparművészeti muzeum osztályigazgatóját küldte ki és egyúttal megbízta a Déri-muzeum hazaszállítási ügyének lebonyolításával.

Csáky Károly igazgató az iparművészeti muzeum két altisztjével — akik a muzeális tárgyak bepakolását szakkerüen és nagy gyakorlattal végzik — április 27-én érkezett Récsbe, hol a Déri-muzeum anyagát kezelő Bizottsággal érintkezésbe lépve, előkészítette a csomagolás munkáját, melyet már április 28-án Sőregi János muzeumi segédörrel együtt meg is kezdett. Reggeltől estig szakadatlanul folyik a nagy óvatosságot igénylő munka. A nagyobb és főrekeny tárgyakat külön megrendelt ládába, a kevésbé kényes és apró tárgyakat pedig csoportosan — selyempapírt és fagyapót használva — a legnagyobb gondtal és körültekintéssel csomagolják a muzeumi altisztek. Minden egyes láda tartalmáról külön jegyzék készül, a behelyezett muzeumi tárgyak lelőhelyi számának feltüntetésével.

A kiváló szakosított irányítás és munka következtében a csomagolás már annyira előrehaladt, hogy rendszeres körülmények között május hó 20-ára az egész anyag készen fog állani a hazaszállításra. Mihelyt a kiviteli illeték átutalása és kifizetése megtörténik, a minisztérium által megbízott szállító cég butorkocsijaiban indulhat a Déri-muzeum rendeltetési helyére: Debrecenbe.

Megemlíthető még, hogy a csomagolási munkálatok közben két muzeumi tárgy — melyeket a Bizottság a leltározás alkalmával nem talált meg és így a hiányzó tárgyak jegyzékébe vette fel — előkerült.

Miután e tárgyak egyike egy értékesebb ezüst dombornú a XIX. század elejéről, mely az erdélyi Bruckenthal család gyűjteményéből származik: a Déri-muzeum anyaga egyik jelentéktelen hiányzó tárgyat eltekintve teljes egészében megvan. Továbbá a nagy alapító nemes szellemének és emlékének büszke ápolására vall az örökösök azon eselkedete mely szerint Déri Frigyes több kötetet számláló magyar szépirodalmi könyveit a bécsi Collegium Hungaricum részére ajándékozták. Dr. Lábán Antal, az intézet igazgatója meleghangú levélben köszönte meg az értékes ajándékot.

Bécsi tudósítónk jelentése kapcsán megemlíthetjük, hogy a városi tanács a hazakerülő tárgyak elhelyezésével újlag foglalkozott tegnap délután. Dr. Csűrös kultúrtaanácsnok javaslatára a csomagok átvételével és beraktározásával Zoltai Lajos muzeumigazgatót és dr. Ecsedy István muzeumőröt bízta meg. Egyben intézkedéseket tett, hogy annak a teremnek ajtóit, amelyben a gyűjteményt fogják elhelyezni, biztonsági zárral látassanak el.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Május 8. Fi-Fi, operette. Premiere. Bérletiszünet

Május 9. Fi-Fi, Operette. Bérletiszünet.

Május 10. Déután fél 4 órakor A gárdista, operette. Olcsó helyárak Este 8 órakor: — Fi-Fi, Operette. — Bérletiszünet.

Május 11. Fi-Fi, Operette. — A Május 12. Fi-fi, Operette. D) bérlet

Altmann Imrét eltemették.

Nemesak Debreczen város bohémvilágának, de az előkelő közönségnek is imponánsul megnyilatkozó részvéte mellett folyt le tegnap délután Altmann Imrénék, a Csokonai-színház volt titkárnak temetése.

A debreceni róm. katl. temető kapujánál állt a polnájára elölt volt felravatolva Altmann Imre koporsója, amelyet sok százakra menő közönség állt körül.

A temetési szertartást dr. Lindenberger János pápai prefektus, püspöki helynök végezte fényes segédlettel. A koporsó beszentelése után a Csokonai-színház tagjai művészi harmóniával igen szépen adták elő a „Mért oly boros” kezdetű gyászdalt.

A nyitott sírnál a szingazgatóság nevében Küller Mátyas igazgatóhelyettes, a szintársulat tagjai közül Thuróczy Gyula mondtak emelkedő hangú beszédeket, míg a debreceni újságírói kar nevében és megbízásból Szathmáry Zoltán bucsuztatott az elhunyt öreg, bohém kollégát.

A koporsóra az elhunyt családtagjainak koszorúján kívül koszorúkat és hatalmas virágcsokrokat küldtek Kardoss Géza, Kardoss Gézáné, a Szintársulat, a debreceni újságírók a színház műszaki személyzete és igen sokan Altmann Imre tisztelői közül.

Megható jelenet volt, mikor a sírba leeresztett koporsóra egymás után hulltak le apró virágcsokrok is, mert nagyon, de nagyon sokan a közönség tagjai közül és egyszerű színházi alkalmazottak, jegyszedők és öltöztetőnők is elhozták a tavaszi néhány szál virágát utolsó búcsúndívként.

Itt említhetjük meg, hogy a temetésen résztvevő Márk Endre udvari tanácsos, valamint a város képviselőiben dr. Csűrös Ferenc kultúrtaanácsos.

Timár Ila bucsuja Miskolctól

Timár Ila, a debreceni közönség egykori dédelgetett kedvence, a gyönyörű hangú énekesművész tegnap este bucsuzott a miskolci közönségtől a Krizentenum operettben. A miskolci közönség ez alkalommal valóságos tüntetett kedven primadonnájá mellett s óriási aránnyal ünneplésben részesítette. Szimpadra léptek virágosóval árasztották el Timár Ilát, aki rengeteg ajándékot kapott. Érdekes, hogy a művész ebben a szezonban már negyedik esetben részesítette ilyen ünneplésben a miskolci közönség.

Színházi iroda jelentése

Fi-Fi francia operette mai premiejére, úgy mint a szombat és vasárnapi bérlet szünetes előadásaira is az új leszállított helyárak maradnak érvényben.

Kovács Terus, a Fi-Fi szenzációs francia operette előadásain actualis kupaikat énekel.

Páratl n 3fletes és szellemes szöveg, az Offenbach legjobb műveit emlékeztető francia invencióval telt

zene oly sikert biztosítanak a Fi-Fi operetten k, melyre az utóbbi időkben példa nem volt.

A hamburgi menyasszony szerzőinek új operetteje A gárdista, vasárnap délután olcsó helyekkel.

A Csokonai-színház t. bérlői felkértek, hogy úgy a hátralékos, mint a május hóra esedékes bérlői-összegeket haladéktalanul befizetni sziveskedjenek. A bérlők a leszállított helyarákból külön még tíz százaléki engedményt kapnak. — Igazgatóság.

A mozgószínházak műsora

APOLLÓ: Pénteken és szombaton, május 8. és 9-én közkívánatra világitatrakció, a „Fehér a áca”, a szív drámája, 12 felvonásban. Lidiau Gisch világitattal a címszerepben.

VIGSZÍNHÁZ: Harry Piel a főszerepben „Gyorsabb, mint a halál” a legérdekesebb artista-film. Kísérő Gaumont hirdető.

Jönnek: A flandriai fin, Donelli grófnő, A vitharlovás. Új Zoro és Huru képek.

Hírek

Az első térszene.

Tegnap zajlott le a Szent Anna-utcai sétányon a tavaszi szezonban az első térszene, amikor is a debreceni honvédeknek, Nőth Antal fő-karmester művészi izlésű vezetésével, magasszinton álló műsorral szerzett igazi élvezetet a zene-értő közönségnek. Mondanunk sem kell, hogy a sétahangversenynek nagyon kedvező májusi délutánon nagy közönség vett részt a kiváló zenekar művészi produkcióján.

— Bánó László előadása. A magyar mérnök és építész egyesület debreceni osztályának rendezésében Bánó László budapesti gépészmérnök az egyetemi építkezések gépészeti berendezésének tervezője a debreceni m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem új klinikáinak melegvíz fűtésébe bevezetéséről és elektromos áram szolgáltatásáról vetített képek kíséretében a helybeli Kereskedelmi és Iparkamara Verbőczy-utcai színházának nagytermében f. évi május hó 8-án pénteken este 7 (hét) órai kezdettel előadást fog tartani, amelyre minden érdeklődőt szívesen lát a mérnök és építész egyesület.

— A város 1000 aranykoronát adott a cserkészeknek. A magyar Cserkész-szövetség debreceni kerülete még a nyár folyamán nagyobb szabású tanulmányi kirándulás rendezését vette tervbe. Céljuk Olaszország megtekintése s hogy mindenről tiszta képet nyerjenek, huzamosabb ideig tartózkodnak ott, ami viszont jóval nagyobb költségekkel is jár. Eppen ezért azzal a kérelemmel fordultak a városhoz, hogy ezer aranykorona segélyt adjon a szegényebb cserkész tanulóknak, hogy ezek részére is lehetővé tegyék a tanulmányuton való részvételt. A tanács a kért 1000 arany, illetőleg ötszázötven 17 millió koronát megadta a cserkészeknek.

— Felkérjük volt osztálytársainkat, kik a ref. főgimnáziumban 1915. évben érettségi t k, hogy a 10 éves találkozó programjában részletes megbeszélésé végett szombaton 5 órakor a főgimnázium III. b. osztályában minél nagyobb számban megjelenjen szíve kedjének. Előzős író biztató.

Hirdessék lapunkban.

Magzat a kutya szájában

Mit vitt a szájában az Eötvös- és a Csapó-utcán egy tarka kutya? — A nyomozás eddigi adatai szerint bűncselekményről van szó

A maga nemében szinte pártját ritkító bűnyűben nyomoz néhány nap óta a debreceni rendőrség. A bűnyűben a nyomozás a legnagyobb erélyvel folyik s míg a bűnyű minden részletét fel nem derítik, — éppen a nyomozás érdekében — neveket nem közölhetünk.

Arról van szó, hogy az Eötvös utcán a minap egy kis tarka kutya futkázott. A feljelentés szerint a tarka kutya egy gum; babának látszó tárgya cipelt. Mint a nyomozás eddig már pontosan megállapította, a tarka kutya egy elvetélt embriót cipelt s azt a Csapó utcán, a nyílt utcán felfalta.

Hajsza a tarka kutya után.

A feljelentést a rendőrségen Székely Mihály detektívnek osztották ki — aki azonnal hozzá látott a nehéz ügy kibogozásához. Mindenek felett a tarka kutya elfogására fordította minden figyelmét, mert a kutyát le akarta bűntudatát s felbontoláskor a magzatra vonatkozólag akart megdönthetetlen bizonyítékot. Egész délután a végéből végig vizsgálta a Csapó utca összes lakásait, de sehol sem tudott a tarka kutya nyomára akadni.

A nyomok az Eötvös-utca-ra vezetnek.

A tarka kutya utáni eredménytelen kutatás után a koraszülött anyjának kiléte után nyomozott. Egy nap és egy éjszakai fáradságos ku-

tatás után Székely Mihály detektív megállapította, hogy a magzat anyja egy Eötvös utcai lakos leányáé volt s a legnagyobb valószínűség szerint a magzat tiltott műtét következtében született. A detektívek ki is szállottak a szóban forgó Eötvös utcai lakásba. Ott azonban csak az apát találták, a leányt nem. A további érdeklődésre az apa előadta, hogy kedett, de állapota megjavult s vizsgált, de állapota megjavult s vizsgált az egyik közel; tanyára, ahol gyermekek mellett nevelőd.

Haza hozzák a leányt.

A detektívek erre a leányt haza hozták. Az apa érte utazott és szerdán már meg is érkezett leányával Debrecenbe. Itt szerdán délután dr. Balkányi, rendőrorvos megvizsgálta és megállapította, hogy a leány időnap előtt szült.

Mintogy az a gyanu merült fel, — hogy tiltott műtétet hajtottak végre a leányon, így a nyomozást a titokzatos angyalcsináló kézrekerítése végett két irányba is kiterjesztették. Most még csak azt állapították meg, hogy a koraszülött gyermek hulláját kint az udvaron elhelyezték. Aztán az udvarra szökött a sokak által látott tarka kutya, az embriót a szájába vette s felfalta.

A különös bűnyűről, — melynek sok adata még kinyomozásra vár, közelesen sok érdekes dolgot közölhetünk.

Debrecen határában, az Ondódon négy-öt évvel ezelőtt elásott férfi holttestére akadtak.

Vályogvető munkások ásójába hulla-rész akadt. — Régi bűnyű lehet a borzalmas lelet mögött. — A hatóságok még nem tudnak a leletről.

Csak nemrégiben történt, hogy ismeretlen tettesek meggyilkolták az ebesi tanyájukon az öreg Pusztai házaspart. Most újabb szenzáció dult fel a debreceni tanyák lakosságának kedélyét. Az elmúlt napok egyikén az Ondódi vasutállomástól alig 100 lépésnyire dolgozó vályogvetők egy oszlásnak indult férfi hullára bukkantak. A borzalmas leletről a „Debrecen” munkatársa az alábbiakat jelenti:

Molnár Imre Eötvös-utcai gazdálkodónak az Ondódon tanyája birtoka van. Az ondódi tanyákon Molnár építkezni akar s evégből nemrégiben vályogvető munkásokat fogadott fel. A munkások már jó pár napja kint dolgoznak az ondódi megállótól alig 100 lépésnyire eső gödröknél. A vályogvetésnél dolgozott Tóth Lajos Honvéd-utca 33. sz. alatti napszámos is, aki kedden délelőtt munkájában egy oszlásnak indult férfi hullájára bukkant.

Kedden délelőtt 10 órára járt az idő, amikor Tóth a vályogvetésre ki jelölt részen dolgozott. Epen a vályoghoz szükséges földet gyűjtötte össze a vályogvető gödröknél, amikor egy újabb kutrica gödröt kezdett el ásni. Körülbelül már 1 méter 20 centi mélyre ásott le, amikor az ásója megakadt. — Azt hitte Tóth, hogy valami gyökérben megakadt, éppen azért nagyobb erővel dőfte be ásóját a nyirkos földbe. Ugyanekkor

egy nyisszenésre lett figyelmes és most már óvatosan kezdett ásójával dolgozni. Kevés munka után legnagyobb ámulatára egy koponya került ki a földből. Még jól fel lehetett a koponya arculatát ismerni. A fön a hajzat még megvolt s a szájban a fogak szépen fehérlettek. Természetesen ezután még óvatosabban folytatta az ásást és ekkor sikerült neki kiásni a fej törését, mely egy férfi holtteste lehetett.

A hulla részzeit aztán Tóth Lajos összeszedte, egy másik gödörhöz vitte és lefedte. Addig nem földelte el, míg Molnáréknak meg nem jelentette. — Dél felé aztán Molnár Imre fia ifj. Molnár Imre gazdálkodó a Hortobágyra menett kiment az Ondóra és szótnezt az vályogvetőkkel. — Ekkor Tóth Lajos megjelentette a fiatal gazdálkodónak hogy egy férfi hullájára akadt, sőt meg is mutatta a hullát. — A fiatal Molnár ügyet se vetve rá egyszerűen tudomásul vette munkásának jelentését. Tóth aztán a darabokban kiasott hullát egy másik gödörben ásta el.

A rejtélyes esetet nem is jelentették a hatóságoknak, — azonban a férfihulla felfedezésének híre egyszerűen szét futott az ondódi tanyákon, ahol tegnap már sokan tudni is vélték a hulla kilétét s annak felfedezésével kapcsolatban a legkülönbözőbb bűnyűket emlegetik. Anynyi azonban biztos, hogy a hulla kö-

Figyeljen a minőségre!...

Előnyösen csak így vásárolhat!... Használatban a legolcsóbbnak mindig csak a valódi „Franch kávépótlék” bizonyult és pedig kifünő minőségénél fogva!

Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyre, a „kávészarlatóra”!

rübbelül 3-4 évvel ezelőtt került a földre.

A „Debrecen” munkatársa tegnap felkereste Tóth Lajos Honvéd-utca 33. száma alatti lakost, aki a hulla feltalálásáról a következőket mondotta:

— A hulla ruházata már el volt rothadva. Csak a lába végénél találtam rothadt bőrdarabokat, mintha azok egy cipő maradványai volnának...

— Minthogy a legközelebbi esendő orvos Hajduszoboszlón van, így vártam a jelentéssel, míg a birtok tulajdonosa ki nem jön. Szerencsére délelben kijött a tulajdonos fia, ifj. Molnár, aki amikor megjelentem hogy egy hullát találtam, azt mondotta nekem:

— Assa el, biztosan valamikor régen áshatták el, hadd pihenjek tovább...

— En aztán a hullát elástam egy másik gödörbe.

Természetesen a hulla kiásának híre egyszerre szöklént szétfutott a tanyák között és ezáltal felhívjuk rá a hatóság figyelmét.

— Nyilatkozat. Kaptuk a következő sorozat: Nagybecskü lapjuk folyó hó 7-iki számában „Kardpár-baj sebesülés nélkül” címen megjelent híre vonatkozólag kiíentem, hogy a Weichinger—Juhász-féle párpáiban semmiféle formában részt nem vettem és nevennek ezzel az ügygyel kapcsolatos szerepeltetése névcserén vagy misztifikáción alap-szik. Békés letván.

— Izr. istentisztelet a Deák Ferenc utcai templomban: pénteken este 7. szombaton reggel háromnegyed 7, délelőtt fél 11, délután 3, és este háromnegyed 8 órakor. Hétköznapokon reggel egynegyed 7, este egy-negyed 8 órakor, A Kápolna-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Az előjáróság.

— Házasság. Domahidy Sipos Mauda urleány és dr. Kenderesi Szabó Gyula orvos földbirtokos tegnap Debrecenben házasságot kötöttek.

— Halálozás. Özvegy Szathmáry Mihályné életének 76 ik, özvegységének 12-ik évében folyó hó 7-én meghalt. Halálát széles körű rokonság gyászolja. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Kálvin-té-3. szám alatti gyászházban.

— Singer varrógépek részletesre most újból bárki részére elérhetők. Singer & Co varrógép Részvénytársaság Debrecen, Piac-u, 79.

— Nagy kalapvásár a kalapüzemben. Eredeti modell kalapok minden színben kilencven ezer koronáért darabonkint, Piac-u, 9.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindegy a Debrecen.

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő női és férfi szövét zeng, fehérnemű, vaszon, schiffon, batiszt, alsó- és paplanpedő vaszon, paplan, lyberti, sephir, franc, kanavász, karton, voál, barcbet, flanel, női-, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő kötött és rövidáru-t

mélyen leszállított árban árusít

RÓTH IMRE divatáruháza

CSAPO-UTCA 37 SZÁM

BURGONDIA SAROK

Meghívó.

A debreceni Kálvinisták Templom egyesületének irodalmi délutánt rendező szakosztálya szombaton, május hó 9-én, délután fél 6 órai kezdettel, a főgimnázium tornatermében a 9-ik irodalmi délutánt rendezti, melyre szeretettel hív meg mindenkit!

1. Karének, előadja a kollégiumi kántus.
  2. Dr. Sallay Lajosné, a szakosztály elnöknője üdvözi a püspök urat.
  3. Dr. Baltazár Dezső püspök ur előadása: *Az amerikai társadalom pszichológiája* címmel.
  4. Magyar dalokat zongorán előad: Szutor Béla.
  5. Dicsőffy Anna szaval.
  6. Régi magyar zenegyűjtők. Előadja a ref. tanítóképző intézet jenekara.
  7. Énekel a kántus.
- Jegyek a központ; lelkészi hivatalban (Kálvin tér 17) és a Méliusz könyvesboltban, szombaton délután fél 5-től a főgimnázium tornaterme előtt a pénztárnál válthatók, tíz és ötezer koronás árakban.

Születések.

A debreceni állami anyakönyv hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Bóta Bálint bádogos és szerelő, leánya Aranka Eszter, — Szóltósi Sándor városi hajdu, leánya halva született, — Buglyó Péter kisbirtokos, leány Eszter, — S Nagy Péter földműves, két leánya halva született.

Halálozások

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálos esetek jelentettek be: Sipos József ref. 6 napos, Dömsödi-utca 12., Kovas Juliánna ref. 17 éves, Homok-utca 36., Öry Jánosné Lukács Mária ref. 39 éves, Haláp 81., Tóth Ferencné Kovács Eszter ref. 29 éves, Homok-utca 61.

A Debreceni Izs. Ifjak Dalköre f. hó 11-én hétfőn a Hírközség József kir. herceg-utcai dísztermében kultúrestélyt rendez, este 8 órai kezdettel. Az estély fényes műsorral fogja a közönséget gyönyörködtetni. Az estélyen az újjászervezett énekkar fog bemutatkozni, amely gyönyörű, klasszikus énekszámokkal tanúságot fog tenni arról, hogy kulturális hivatásának, — mint azt már 15 éves múltjában sokszor kifejezésre juttatta, — ennek a jövőben is eleget fog tenni. Az előadás fényét emelni fogja dr. Schlesinger Sámuel főbb előadása, az Ornstein-Brück quartett közreműködése és Wiener László szavalata. A Dalkör tagjai hosszú heteken át a legnagyobb ambícióval készülnek az előadásra, s így minden remény megvan arra nézve, hogy a lelkes és műértő közönség a legnagyobb lelkesedéssel fogja felkarolni ezen kulturális előadást.

Öngyilkos rokkant. Nagy Márton 33 éves rokkant katonája Berkeszörvényben felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Jelentették az esetet a debreceni ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta. Nagy Márton katonát a háboruban elvitte egy ágyugolyó és a rokkant katonának azóta buskomor lett. Nem tudott megélni az élettel, melyet most eldobott magától.

Rövidzárlat egy lakásban. Csütörtök reggel 6 órakor Ehrenreich Mátyas Kossuth-utca 43. sz. alatti lakásából tüzet jeleztek. A tűzoltóság azonnal megjelent a helyszínen, azonban dolguk alig volt, mert a rövidzárlat következtében keletkezett tűz csupán a villamosvezetékkel égette el. A kár jelenté-

Négy új elemi iskola nyílik Debrecenben.

A külsőségen megnyitandó új iskolák községi jellegűek lesznek.

Debrecen várost egy korábbi kultuszminiszteri rendelet arra kötelezte, hogy a közigazgatási bizottság által kijelölendő helyeken iskolákat építsen. Allandó ugyanis a panasz, hogy egyes helyekről rendkívül fáradságosan lehet megközelíteni a messzefekvő iskolákat. A bizottság úgy döntött, hogy ezidő szerint különösen négy helyen sürgős az iskolaépítés, még pedig a Boldogfalva- és Tégláskert, a halápi Hármashely környékén, a Téglavetőben, valamint a Kishegyesi-Hartstein tanyán.

A kultuszminiszter szabad választást ad Debrecennek, hogy az új iskolák községi vagy állami jellegűek legyenek, amely körülmény

tudvalevőleg a fenntartási költségek ki által való viselése szempontjából fontos. A városi tanács tegnap úgy döntött, hogy az iskoláknak állami jellegűt kíván adni. A tanács egyúttal kiküldte dr. Csűrös Ferenc, dr. Vass Károly és Borsos József tanácsnokokat, hogy a kir. tanfelügyelő bevonásával kezessének az említett helyeken iskoláknak használatos helyiségeket.

Amennyiben ilyenek nem volnának, a város kénytelen lesz építkezni, miután már az új tanévben megnyitandók volnának az iskolák. Az építkezés több száz millióval, esetleg egy millióval terhelné meg a város háztartását.

Az első országos juhászati kiállítás előkészítő munkáiról.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében — Debrecenben, május hó 10-én megnyíló I. Országos Juhtenyésztési Kiállításnak előkészítő munkái lázasan folynak.

A tenész és haszon juhásárra tömegesen érkeznek a szállítmányok s kiváló tenyész juhokkal teelik meg a Salétrom laktanya óriási lovardája. Itt vizsgálják meg a beérkező juh-szállítmányokat s helyezik el fajták szerint csoportosítva.

Serény munka folyik az Arany Bika dísztermében is, ahová a kiállítók már is tömegesen szállítják a juhászat mezőgazdasági és ipari feldolgozási termékeit.

Minden kiállító legkésőbb péntek délig vigye fel az Arany Bikába

tárgyait, mert szombaton már a bírálat miatt nem lehet dolgozni.

Juhászati szakelőadások.

A Mezőgazdasági Kamara a kiállítással kapcsolatban szakelőadásokat rendez hétfőn és kedden; mindkét este 6 órakor kezdődnek azok a Városháza nagytermében.

Hétfőn dr. Rácz Mihály gazd. akadémiái tanár tart előadást a hazai fésűs juhászatunk az Alföldön jelentőségéről. Utána pompás vetített képekkel a hazai és külföldi híres juhászatokat mutatja be a Mezőgazdasági Kamara, végül a hazai fésűs fonógyár hatalmas üzemét. A gyapjú feldolgozását nagy mozgó fénykép tárja elő.

Kedden este 6 órakor Reszner Mihály m. kir. főállatorvos tart ugyanott előadást a juhok betegségeiről.

Egy rendőr összeszólalkozás folyamán agyonlőtt egy asszonyt és azután öngyilkos lett.

Mindketten meghaltak.

Budapest, május 7. Ma délután 12 óra tájban Újpesten a Vasvári-utca 32. számú házban Czellári Pálné lakásában négyszer egymásután eldördült a revolver. A házbellek berohantak a lakásba, ahol vérbeborultan találták Czellárinét és Skira József próbaidős rendőrt, aki rövid idő óta lakik az asszonynál. A házbellek mentőkért telefonáltak, mire azonban azok kértek, az

asszonyt és a rendőrt is meghalt. A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség összeszólalkásból keletkezhetett. A vesz. kedés hevében a rendőr előrántotta szolgálati revolverét és az asszonyt a földre, aki tenyerével védekezett. Amikor a rendőr időzítés nélkül végzett a szájába lőtt, amely szétrombolta a koponyáját és rögtön halált okozott.

Egymillió korona büntetés

korcsmai nemzetgyalazásért.

A Kuria megsemmisítette a debreceni Tabla ítéletét egy kereskedő porében.

1923. őszén Klein Sámuel debreceni kereskedő átutazóban egy hajdumegyei község korcsmájában összeszólalkozott Nemes Elek községi jegyzővel, aki végül is csendőrként küldte és letartóztatta a kereskedőt. A debreceni ügyészségen nemzetgyalázás címén eljárást indítottak Klein Sámuel ellen.

A debreceni törvényszékben a következő tényállás durrult ki: Amikor a községi jegyző betért a korcsmába az ott ebédlő Klein Sámuelnek azt mondta:

— Mégis csak jó, hogy a zsidók nem eszik a disznóhúst, legalább nem olyan drága. Ti zsidók vagy-

tok okai a háborúnak, a forradalomnak, megszállásnak, mindennek.

A kereskedő védelemben kezdte magát:

— Ha zsidók nem lennének, — fejtette a nagy disputa közben — akkor Magyarországon nem lenne kereskedelmi élet, mert minden keresztény vállalatnál az ürtenék, hogy a vezetőik a saját zsebuket iparkodnak megtölteni. Zsidópénz nélkül minden elpusztulna.

A debreceni törvényszék nemzetgyalázás vétsége címén az enyhítő szakasz alkalmazásával egymillió korona pénzbüntetéssel sújtotta Klein Sámuelét. Felebbezés folytán a deb-

receni ítéletét elé került az ügy. A tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és háromnapos fogházbüntetést szabott ki nemzetgyalázás címén. Az ítélet indoklásában a tábla kimondta, hogy feltehetően nemzetgyalázást követ az el, a nemzet megbecsülését séfti meg, aki a magyar államnak főállamtartó részét, a keresztény lakosságot azzal gyanúsítja meg, hogy annak kereskedelmi életében niucsenek önzetlen vezetőik.

A Kuria Ráth-tanácsa tegnap ítélezte az ügyben. A kereskedő védője azt fejtette, hogy legyen már egyszer vége az őrök veszedelmének. A legmagasabb bírói fórum elé ilyen közönséges, komolytalan politikázást hozni nem lehet. Eppen ez a tanács volt az, amely ítéletben mondotta ki, hogy a zsidóság nem külön népfaj, hanem felekezet.

— Nem azt mondtuk ki — szökött be Ráth Zsigmond, a Kuria másodelnöke — hanem azt, hogy a zsidóság Magyarországon külön felekezet.

A Kuria megsemmisítette a debreceni tábla ítéletét és egymillió korona pénzbüntetésre ítélte a nemzetgyalázás vétsége címén perbe fogott kereskedőt.

Rendőri hírek. A rendőrség fejjelentést tett Hermann Gézárnak, hogy Honvéd-utca 3. sz. a lakásán az ebédőszekrény zárt fiókjából eltűnt egy régi kulcsos, brüsszeli gyártmányu aranyóraja, 1 smaragdköves aranygyűrű „Gézuka 1919 január” bevéséssel, 1 páv aranyfüggő smaragdkövel és 2 ezüstkoronás, az egyik milleniumi. A besurranó tolvaját nyomozzák. — Az állomásra ölmzár nélkül futott be a 21,539. számú gyűjtőkocsi a 18. vágányra. Azonnal házivizsgálatot tartottak, melynek során megállapítást nyert, hogy 1 bál fosztatlan liba- és tyuktoj 46 kiló és 1 zsák használt ponyva és viaszos vászon 10 kiló súlyban eltűnt. Nem lehetett megállapítani, hogy az ölmzárhol és mikor törték fel. — H. Balogh Sándorral Hatvan-utca 42. szám alatti lakásáról mosás közben egy csomó fehérneműt ismeretlen tettes ellopott. Érdekes, hogy a vakmerő tolvaj csuron vízesen vitte el a ruhákat.

Mit hirdet ma az Ingóság-közvejitő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Telefon 11-99.) Mindenkinek érdeke az, hogy az Ingóság-közvejitőnél vásároljon, mert egy helyen szerepel be mindent a legolcsóbb áron. Páránál alkalmi vevőket, külön állapotban levő 3x4 méteres smyrna szőnyeg, 3x4 méteres használt gyapjú szőnyeg, teniszraketteket, virágágyványok csodaszép virágseréptartók, vitrinek, jókai emléklapok, fényképezőgépeket stb. — Heli vagy havi részletfizetésre is adunk: férfi és női ruhákat, ruhazsveleteket hozzávalókkal, nagyon szép kalpos löszerszámokat, pricc és bokk gergelyket, férfi, női gyermekcipőket, kanarészna, csizmakat, vásznakat, paplanokat, futószőnyegeket, csipke és elamin függönyöket, ág- és asztalterítőket, anginetet, zsefireket, mindenféle órákat, bujorokat, székkeket, szőnyegperoló átványokat, hintaszékkeket, szobrokat, keramikákat és mindenféle ingóságokat. Keresünk megvételre teniszraketteket, varrógépeket, étoszobafalakat, ebédőket, szőnyegeket, hencsereket, vilanylós terek t. bergami uraka, ágákat, matracokat, férfi ruhákat és mindenféle ingóságokat. — A világhírű amerikai gyártmányú Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóság-közvejitőnél lehetnek megvásárolásra is (Hatvan-utca 1.)

Felolós szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap v. 2. nyomdájában.

Kényszeregyezségek és csőd a debreceni törvényszéken.

A debreceni törvényszék Hammer-Salamon rövidárkereskedő, Liskai Menyhért debreceni lakos, Glück Gyula debreceni üvegkereskedő ellen a kényszeregyezségi eljárást megindította.

A debreceni törvényszék megnyitotta a csődöt Ro. enheimi Jenő debreceni kereskedő ellen. A követeléseket június 20-ig lehet bejelenteni.

Záptojást dobtak „Az Est” lapok rikkancsaira.

Tegnap este különös eset történt a Piac- és Kossuth-utca sarkán. 9 óra után Weszely Kálmán rokkant újságárúsító egy féltábu és egy féltábu hadirokkant rikkancs társaságában árulta „Az Est” lapokat és az „Esti Kurirt”. Az árusítókhoz odament a Hév. egyik ellenőre is — újságért. Épen fizetni akart a rikkancsok egyikének, amikor a Nagytakarék palota egyik emeleti balkonjáról egy fiatal ember záptojást dobott a rikkancsokra.

A lezuhanó záptojás azonban célt tévesztett, nem a rikkancsokat érte, hanem a Hév. ellenőr lába előtt pattant szét, elfestve a májusi esti azondus levegőt.

Az ellenőr szót a rendőrnek, aki azonnal jelentést írt az esetről. A rendőrség en azt hiszik, hogy a záptojás nyilván a „destruktív” lapok rikkancsainak voltak szánva.

A hajdudorogi verekedő legények büntetését a Tábla súlyosan felemelte.

Másfélévi börtön helyett négy évi fegyház. — A védők a Kuriához felebbezték.

1922 április 16-án este 9 órakor Hajdudorogon, a Róth Sándor-féle kocsmában Tóth György, Simon Imre és Tóth István legények együtt mulattak. Már jócskán beszereztek, mikor szóváltás, majd verekedés támadt köztük és Gyuró Antal nap-számos között, akit baltával, kapával és ásóval úgy megverték, hogy sérüléseibe belehalt.

A verekedésben részt vett Oláh József is, aki 20 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedett, Venczel Mihály pedig 8 nap alatt gyógyult meg a kocsmai verekedés után. Szakáll Imre ugyanezen időtájít Tatorján Györgyöt verte meg, aki szintén 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

A törvényszék a legények felelt itélkezett és őket börtön és pénzbüntetéssel sújtotta. Felebbezés folytán az ügyet a királyi tábla dr. Oláh Miklós tanácsa tárgyalta le dr. Nagy Kálmán előadásában. Szavazó bíró Várady Sándor, a vád képviselője pedig dr. Hangel József főügyész.

helyettes volt.

A tábla lényegében helyben hagyta az első bíróság ítéletét a bűnösség és minősítés tekintetében, e lenben arra való tekintettel, hogy a vádlottak cselekedetei a szándékos emberöléshez állnak közel és tettüket bandába verődve, éjnek-idején életveszélyes eszközzel feje, tehát az emberi testi egyik legnemesebb részére eszközölt ütésekkel követték el, lényegesen felemelte a büntetéseket.

Tóth György büntetését másfél évi börtönről 4 évi fegyházra, Tóth István és B. Simon Imre büntetését másfél évről 3—3 évi fegyháza, Szakáll Imre és B. Simon László büntetését 8 hónapról másfél évi börtönre, Tóth Imre, Tóth János és Papp Mihály büntetését 8 hónapról 10 havi börtönre emelte fel.

Az ítélet ellen Daróczy József, Szi ágyi Dezső, Lengyel Béla, Aczél Jenő és Fényes Endre védőügyvédek a Kuriához felebbezést jelentettek be.

Másfélévi börtönre ítélte a törvényszék a rokkant-szövetség csalóit.

Tegnap hirdette ki a Koháry-tanács az ítéletet.

Két fiatal ember: Jaczkovics Béla és Deutsch Géza a budapesti rokkant szövetség nevében, az onnan kicsalt képekkel, iratokkal, levelezőlapokkal és könyvekkel végig csalta és szé hámoskodta az egész Hajduduságot.

A szövetség kiküldöttének adták ki magukat és tekintélyes értékű élelmiszer- és pénzádományokat csaltak ki 1923 őszén és 1924 év elején Hajduböszörmény, Hajdudorog, Sámson, Hadház községek lakosaitól, miáltal maguknak tekintélyes, de jogtalan anyagi hasznot szereztek.

Ezenkívül Jaczkovics, elhallgatva, hogy nős ember, házasságot ígért két leánynak, a dorogi Gucci Annának és a nánási Rekási Annának, akiknek kez t is megkérte és január —február hónapokban ezek család-

jánál ingyen kosztolt.

A törvényszék Joerkovics Bélát egy rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntette és sikkasztás vétsége, továbbá még egy rendbeli csalás büntetésében mondta ki bűnösnek és öt ezért másfél évi börtönre, mint fő és 200 ezer mellékbüntetésre ítélte.

Büntetéséből 9 és fél hónapot előzetes fogságával kitöltőnek vett a bíróság.

Deutsch Gézát hasonló bűncselekményekért 1 évi és három havi börtönre mint fő és 200 ezer kor. mellékbüntetésre ítélték, melyből majdnem 2 hónapot vetek kitöltőnek.

Az ítéletben úgy a vádlottak, mint Sajó védő és Bod királyi ügyész megnyugodtak.

Javult az értéktőzsde.

Az irányzat ma nyíráskor kissé gyengébb volt, később javulás állott be, de így is több papír kevéssel a legutóbbi zárlati nivó alatt maradt. Kulizb n majdnem az összes érték változatlan. Salgó 1 százalékkal olcsóbbodott. Kozlekedési papírok tartottak, Nova 1 százalékkal s ilárdult. Georziát ma már a kulisz értékek kö őtt jegyezték változatlan áron A napnak a legnagyobb emelkedést Atheneum érte el 23 százalékos drágulásával. A többi nyomda papír is barátságosan tendált.

A málmok kissé gyengébbek, itt 1—2 százalékos áremorzsolódás történt. Vaspiacón csupán Fegyver olcsóbbodott 2 és fél százalékkal.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat az amerikai határidős piacok szilárdulásának hatása alatt szilárdabb volt. A buza 5, a rozs 5, a tengeri 2500 koronával drágult, a többi változatlan.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 502 fél—505 egy b 500, 502 fél, 77 kilós tiszavidéki 505—510 fél, egyéb 502—507 fél, 78 ki-

lós tiszavidéki 510—515 fél, egyéb 507 fél—512, rozs 450 fél—455. tak. árpa 330—340, sörárpa 450—470, köles 250—260, zab 420—430 tengeri 247—250, korpa, 230—235,

Zürichi zárlat.

Páris 2680 00, London 2508, Newyork 516 egynegyed, Brüsszel 2600 Milánó 2121 fél, Hollandia 207-80, Berlin 123-25, Bécs 72-80, Szófia 377, Prága 1532, Varsó 99-75, Budapest 72-75, Belgrád 835, Bukarest 235.

Az aranykorona árfolyama.

Egy aranykorona dollárparitás-ban 14.439 papirkorona.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1850. Arak: könnyű 14—18. közép 17—19-5, nehéz 18-5—20. A vásár élénk volt.

Utótőzsde

Az irányzat tartott, változatlan. — M. Hitel 382, Nova 192, Georgia 255, Salgó 506, Rima 116, Kőszén 1375, Hazai bank 100, Uikányt 1135, Ganz Danub. 315.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Hitel	Belfi
Dollár	70820 K	71450 K
Angol font . . .	344000 K	347000 K
Hollandi font . .	28275 K	28551 K
Francia frank . .	3703 K	3727 K
Svájci frank . . .	13655 K	13809 K
Léva	529 K	547 K
Cseh korona . . .	2062 K	2072 K
Lira	2906 K	2944 K
Lei	340 K	342 K
Dinár	1425 K	1446 K
100 n. márika . .	16677 K	16841 K
Lengyel márika . .	13448	13602
Osztrák korona . .	9940	10050

Két gyermeknek halálát okozta a gondatlanul kezelt zsirszóda.

A gondatlan szülők és felnőttek sok kis gyermek szerencsétlenségét és halálát idézték már elő, különösen a zsirszóda vigyázatlan kezeltével.

Tegnap is két asszonyt itélte el a törvényszék dr. Lakatos tanácsa gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

Az egyik Nyiznyik Józsefné volt, aki tava y télen mosáshoz készült s egy 14 éves gyermeket zsirszóddal keletített, melyet edénybe feloldott. Ezt pedig ott hagyta az asztalon.

Sürgőse-forgása közben arra lett figyelmes, hogy a konyhában játszadozó két és fél éves kis fia hangosan sirni kezd. — A gyerek jócskán ivott a marólugból, mely annyira összegegette, hogy pár nap mulva betelhalt sérüléseibe. A gondatlan anyát félmillió koronára büntették. Ezt az asszonyt dr. Csáhy ügyvéd védte.

A másik eset Tóth Ferenc asztalos házában történt 1924 augusztus 4-én. Daru Juliánna, Tóth Ferenc sógorneje, míg ruhákat szedett elő, nem ügyelt Tóth 3 és fél éves kis fiára, aki a zsirszóda oldatól ivott. Beszállították a gyermeket a klinikára, de segíteni nem lehetett, másnap meghalt.

Rónay Dezső dr. védő beszéde után a törvényszék 300 ezer kor. pénzbüntetést szabott ki a gondatlan lányra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. Gyula urnak. Szívesen veszünk értékes írásait. A most küldöttet azonban nagyobb terjedelme miatt valamelyik terjedelmesebb számunkban közölhetjük. Egyébként a Homokkert életről szóló becses tudósításainak mindig készséggel helyet adunk.

K. Z. Versei sajnos nem ütök meg a mértéket. Egyelőre csak író asztala számára dolgozzon!

Női kalapszalonn átvetél!

Tisztelettel értesitem az igen tisztelet-ur-hölgyeket, hogy nővérem

HEIN JOSEFIN

nőikalap szalonját átvettem — Állandó szép választékot tartok bécsi és párizsi modellkalapokban és vállatok alaktításokat jutányos, gyors és előzékeny kiszolgálással

Kérem az igen tisztelet ur-hölgyek szives támogatását. Kiváló tisztelettel

HEIN MATILD

Piac utca 38. szám alatti, az udvarban

Szabó János

uról divat és egyenruha szabóságába megérkeztek a bel- és külföldi szövetek és mosdvasanyagok. — Hitelrepes egyéneknek kedvező fizetési feltételek mellett is készít divatöltönyöket. Üzletref. püspöki palotába

Sport

A vasázi bajnok-

mérkőzés k közül kettő lesz Debrecenben és ha a rendező egyesületek között felmerült differenciák el nem simulnának, ezuttal is külön pályán kerül megrendezésre a két mérkőzés. Pedig az ilyen széthúzással csak magának ártanak az egyesületek, mert mint példák is igazolták, sokkal kevesebb néző megy ki a két mérkőzésre, ha külön pályán van megrendezve, mint akkor, ha egy pályán nyujtanak a nézőnek ugyanennyi pénzért két mérkőzést. Sportbeli értéke is nagyobb az egy-öntetű rendezésnek. Az ügyelőtéri pályán a DEAC—DKASE mérkőzés lesz, amit a második csapatok küzdélme eliz meg A Diószegi uton a két testvér egyesület a DVSC és a DMTK (az elterjedt hírek szerint) nem sok komolysággal kecsgeztető mérkőzése bonyolódik le Nyiregyháza n a NyTVE a KTE-t látja vendégül, míg a DTE Berettyóújfaluban játszik a BUSE ellen.

A főiskolai bajnokságok

melik az idén a DEAC és DGASE együttes rendezésében Deb ecenben isznek megartva, Albrecht főherceg a „Főiskolai Sport szövetség” diszelnőke más ifogaltsága miatt, nem Pünkösdkor, mint ahogy terve ve volt, hanem június 6. és 7. napjain lesznek megtartva.

DEAC

lá ékosai holnap este 6 órakor az Egyetemi Kör külön helyiségben áék s értéket tartanak Előzőleg i léző-bijótsági ülés.

A magyar labljbírók testülete keletmagyarországi alos talya pénteken este 7 órakor a Ryal káé-hában fontos tárgysorozattal ülést tart. Az összes futballbírók megjelenését kéri Hajdu Jenő főtitkár.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadónivalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szög 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

AJÁNLAT

Tűzifa vagonfélben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő u. 2. Telefon 10-93.

Harisnyastoppolás! vállalok Viola utca 22. F203

Kétszernél ismét lehet részletre vásárolni. Piac u. 7. F180

Saját részükre venni tanulóleányok felvételnek. Hodossyné Kovács Erzsébet, Péterfia II.

Kirakötés leírás szakaszerű készítesét három szakmából jutányosan elvállalok. Patay-utca 5. F60

Rakoszy utca 45. szám alatt egy szoba, konyha butorral átadó. F117

Egy jó zongora berbeadó. Felvilágosítást ad Ivanné. Kossuth-u. 63. (Suternin.) F79

Jobb asszony tanyára vagy falura menne gazdasszonynak, vagy baromfit nevelni. Kar-u. 44. balra. F91

Debreceni egyetemi gazdasági hivatal felállítására pályázatot hirdet. Pályázat, határidő 1925. május 30. déli 12 óráig. F133

Tejet nagyobb mennyiségben keresek állandó megvételre. Cim Feirmann, Piac-u. 44. F20

LAKÁS, ÜZLET

Üzletnek vagy 2 szobás lakásnak megfelelő helyiség kiadó. — Székely-utca 20. szám. F105

Kerestek a Boesky kertbe egy mindenest. Jelentkezzen Jókai-u. 10. házmesternél.

Villában téli nyári lakásnak 2 szoba fürdőszoba, konyha lelépéssel kiadó. Ugyanitt tengeri daráló és tizedes mérleg eladó. Simonyi-út 28. F102

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pincehelyiségek kiadók. Kossuth-u. 60. keresztpület. F70

Két szobás modern lakás lelépéssel átadó. Ci ma kiadóban. F72

Központhban üzlethelyiség kiadó. minden szakmára alkalmas. Cim a kiadóban. F62

Elcserelem modern 2 szoba, előszoba, konyha lakásomat. Cim a kiadóban. F226

Kitűnően jövedelmező üzlethez társat keresek. 120-150 millióval. Cim a kiadóban. F64

Lelépéssel kis üzlet vagy műhely azonnal kiadó. Cim a kiadóban. F134

Butorozott szoba kiadó. Péterfia-utca 12. F134

Szoba, konyha disznótartással lelépéssel átadó. — Cim Bozzai-telep. Csoka Pál-u. 3. F80

Központhban legánsan butorozott két ágyas nagy szoba ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Városháza alatti trafikban, Piac utcán. F132

KERESLET

Bejárónő kerestetik azonnali belépésre, özv. Nagy Péterné. Kut-u. 1.

Nyári cséplésre kiadó egy cséplőszekrény. Cim Meszena-u. 22. F76

Tujafát, sugár, magasnövésűt vesz a Gambrius. F92

Mosogatóasszonyt felvesz a Gambrius. F93

ÁLLÁST MEREK

Magános urnához vagy urhoz hazvezetőnek ajánlkozom. Eötvös-u. 88. sz. I. ajtó.

ÁLLÁST KAP

Géplakatostanuló felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. szám. F123

GYÓGYSZERTÁRI technikai munkálatokban gyakorlott nőt azonnali belépéssel felvesz Beke Barna gyógyszerész, Árpád-tér 1. F130

Egy jó házból való fiu hölgyfodrász tanulónak felvétetik Ramminger, Varga-u. 1. F118

Kovács, kocsigyártó tanulót felvesz Riesz Henrik kocsigyár. Hatvan-u. 58. sz. F118

Arany ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb ártban veszek STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em. F118

Kovács, kocsigyártó tanulót felvesz Resz Henrik kocsigyára. Hatvan-u. 58. F131

Egy tanuló felvétetik. Berger festéküzlet. Csapó-u. 10. F88

Cipésztanuló fizetéssel felvétetik. Cziczó, Péterfia-u. 56. F86

Fodrászsegéd azonnal beléphet, vagy kisegítőnek Szikszay fodrászüzletébe. Atilla-tér. F129

Gyakolott varróleányok azonnal felvétetnek Bauernél. Miklós-u. 7. F87

Pénzbeszedő szolgál felvétetik kaucióval. Cim a Független Ujságnál. F89

Asszonyok 6-tól 8-ig süteménykiherdásra és fiuk egész napra felvétetnek. — Ugyanott fehér kenyér 7000, félbarna 6000. Hatvan-u. 55. az udvarban. F67

Gyermekgondozónő mielőbbi belépésre 10 hónapos gyermek mellé felvétetik. Cim a kiadóban. F81

Kisfalados házmester és egy belti szolga felvétetik. Cim a kiadóban. F80

Ügyes fiu cipőfelsőrészkesztéshez tanulónak felvétetik. Király-u. 5. F83

ELADAS

70 millió pótlással elcserelem Töcökert, Nemes-u. 21. számú házamat belváros modern házzal. F89

Eladó Cserepes-u. 7. számú ház halálozás folytán örökösök által azonnal, vagy önkéntes árverésen, folyó év május hó 12-én a helyszínen délelőtt 10 órakor. Értekezhetni; egyik örökösénél Timár-u. 13. alatt. F66

Homokkert, Oláh Károly-u. 14. számú családi ház olesón eladó. Értekezhetni; Csokonai-u. 4. F65

Eladó 9 hónapos szép farkas kutya Rákóczi-u. 49. F82

Pianino, kereszthúros elsőrendű gyártmány 12 millióért eladó. Cim a kiadóban. F84

Eladó Eötvös-u. 59. számú modern családi ház, az egész beköltözhető. — Ugyanott butorozott szoba kiadó jobb fatalembernek és két ur kóserkosztot kaphat. F85

Debreczenszky István kárpitos — Halköz 8. szám Kész hentesek, diványok, matracok, garatúrák-raktáron javításokat elvállalok

Értesítés Debrecen nagyérdemű közönségéhez!

Van szerencsém Debrecen város közönségét értesíteni, hogy Budapest IV. Váci utca 38. alatt volt vendég, kávéház és szótart magába foglaló üzletemet fenti helyen megszűntettem.

Új üzletemet IV. Kossuth Lajos utca 12sz. nyitottam meg

Ezen vendéglői üzlet az egész országban ma a szeszadójú, berendezésénél fogva pedig Budapest Létnyosságot képezi olyannyira, hogy hasonlót csak a külföld legnagyobb világvárosaiban lehet találni

Uj üzem: Kiszél étterem Söröző Bar

cimen szerepel s miként a múltban dicsékedhettem vele, úgy a jövőben is számítok Debrecen város közönségének támogatására. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy Debrecen Budapestre jutató közönségének barátságos otthon, olcsó ellátást és világvárosi szórakozást nyújtak. Tisztelettel Kiszél József.

Hadiirokhanak foglalkoztató ingóságkövetítő irodája Szent Anna-u. 12.

Mindenféle leveleket megír

Ajánlkozásokat, pályázati kérelmeket, állások elnyerése iránti kérényeket készít! Mindenféle írásmunkát — szindarabokat, iskolai jegyzeteket sokszorosít. írógépén írva, könyvmdán sokszorosítva bármely példányban a Nagy Lajos iroda gépiró, másoló, sokszorosító osztálya, Veres-utca 9. szám alatt. Hivatalos órák — ilyen ügyekhez — délelőtt 8-1-ig.

E vállalat írógépelní bárkit megtanít 14 nap alatt! Nagyon jutányos árért, 200 ezer koronáért!

TISZÁNTULI HIRLAP

könyvnyomdavállalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít

a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésesebb kivitelben

Rheumások Csuzosok! Kőszvényesek! és kirodások!

A Hajdudorogon levő, isenátdotta gyógyvizű

Szent István gyógyfürdő

a Kővér Géza és neje vezetése mellett megeyült! Hajdudorog vasúti állomás, a „Debrecen-Böszörmény-Dorog-Nánás-Büdszentmihály-Tiszakürt”-i vonalon.

Minden vonat érkezésnél ott van a fürdő kocsjá, azonban a fürdő az állomástól gyalog sincsen több, egy negyedóra távolságra. (A debreceni köves országúton, akárcsak közepén

Mérsékelt árak. Szép tiszta szállodai szobák a fürdő telepen. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Elsőrendű házias magyarkonyha.

Csodálatos gyógyhatás

VENGELVENEK

VENGELVENEK

Mosott

rongyot

vesz a „Tiszántúli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

VENGELVENEK

VENGELVENEK